

Samfundet S:t Eriks verksamhetsberättelse år 2022

Samfundet S:t Erik är en ideell förening vars uppgift enligt stadgarna är

att sprida kännedom om Stockholms historia

att väcka intresse för bevarande av stadens från historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla kultur- och naturminnesmärken samt

att verka för tillgodoseende av historiska, estetiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.

Samfundet S:t Erik är en medlemsbaserad och oberoende organisation. Förenande för samfundets medlemmar är intresset för Stockholm och Stockholms historia samt viljan att vara med och påverka stadens omdaning och utveckling. Mer att läsa om Samfundet S:t Erik och dess verksamhet finns på hemsidan www.samfundetsterik.se.

Konung Carl XVI Gustaf är sedan 1974 Samfundet S:t Eriks Höge beskyddare.

Året 2022 och coronapandemin

I början av 2022 fortsatte coronapandemin att påverka samhället. Samfundet S:t Erik påverkades till viss del avseende föredrag och möten som var inplanerade under januari månad. Den 9 februari släppte regeringen och Folkhälsomyndigheten på restriktionerna och därefter kunde alla Samfundets verksamheter genomföras som de var planerade.

Vänförening

Samfundet S:t Erik har sedan Stadsmuseet i Stockholms tillblivelse 1937 fungerat som dess vänförening, vilket 1984 bekräftades genom ett kommunalt beslut. Sedan 1986 är samfundet även vänförening till Medeltidsmuseet.

Modellen av kvarteret Cepheus, som det såg ut 1937 och som Samfundet S:t Erik lät göra till sitt 100-årsjubileum, överlämnades i 75-årsgåva till Stadsmuseet. Modellen är deponerad i Samfundet S:t Eriks lokal i Gamla stan till och med utgången av 2024.

Stadsmuseets och Medeltidsmuseets program har varit tillgängliga för samfundets medlemmar, vilka erbjuds rabatter till vandringarna i museernas regi och visningar av museernas museilägenheter samt i butikerna.

Samfundet S:t Erik och vänmuseerna har liksom tidigare år samarbetat vid föredrag som ägt rum i vänmuseernas respektive hörsalar.

Samarbetspartners

Samfundet S:t Erik har sedan 2009 en samverkansöverenskommelse med Strindbergsmuseet, Strindbergs Intima Teater samt K.A. Almgren sidenväveri. Överenskommelsen innebär att dessa

kan annonsera sina aktiviteter i informationsbladen eller i bilaga vid utskick av e-nyhetsbrev till samfundets medlemmar. Samfundets medlemmar erbjuds i sin tur medlemsförmåner såsom rabatter på entréer och inköp i museibutikerna samt på föredrag och föreställningar i samarbetspartnerens regi.

Årsmötet 2022

Samfundet S:t Eriks årsmöte ägde rum tisdagen den 5 maj 2022.

Årsmötet omvalde fil. dr Monica Andersson till ordförande om ett år. Till ordinarie ledamöter omvaldes bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård och Lena Adelson Liljeroth samt nyvaldes jurist Knut Weibull, alla för en tid av två år. Nyvaldes byggnadsantikvarie Suzanne Lindhagen, om ett år. Till suppleanter omvaldes bebyggelseantikvarie Stina Hagelqvist och kulturhistoriker Sofia Meurk, båda för en tid av två år samt nyvaldes antikvarie Ann-Charlotte Backlund för en tid av ett år.

Till ordinarie revisorer omvaldes auktoriserade revisorn Johanna Hellström och konstvetaren Hedvig Schönback. Till revisorssuppleanter nyvaldes auktoriserade revisorn Josefine Fors och omvaldes byggnadsantikvariern Stephan Fickler, samtliga för en tid av ett år.

Till valberedning nyvaldes byggnadsantikvarie Maria Lorentzi, ordförande, arkitekt Laila Reppen och arkitekt SIR/MSA Cecilia Sagrén samt omvaldes byggnadsantikvarie och arkeolog Lisa Sarban, samtliga för en tid av ett år.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2023 förblir oförändrad för enskild medlem och familjemedlem med 250 kronor respektive 100 kronor samt att avgiften för ständigt medlemskap (endast fysisk person) förblir oförändrad med 5 000 kronor.

Beträffande samfundets resultat för 2022 samt dess ställning vid årets slut, hänvisas till Samfundet S:t Eriks Årsredovisning för 2022.

Vid årsmötet informerades årsmötesdeltagarna om donationen från Hembygdsföreningen Gamla stan bestående av tre plaketter och 10 000 kronor för underhåll av dessa.

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris utdelades till arkitekt SAR/MSA Per Ahrbom.

Vid årsmötet delades också AB Stadsholmens kulturhusstipendium ut till plåtslagarna Olle Rydh och Erik Kjellander.

Årsmötet avslutades sedvanligt med ett årsmötesprogram där Marianne Råberg, fil dr och f.d. stadsantikvarie i Stockholm, föreläste utifrån sin forskning *Copenhagen and Stockholm. Two kings and their capitals in the early 17th century. Visions and reality* och arkeolog Philip Tonemar, från Arkeologikonsult berättade om den pågående arkeologiska undersökningen på Södermalmstorg.

Höstmötet 2022

Höstmötet ägde rum måndagen den 21 november 2022 i Börshuset, Stora Börssalen. Ett rusligt snöoväder drog in över Stockholm under dagen och närvaron på Höstmötet blev låg, ca 30 personer; pristagare, medlemmar och gäster. Ordföranden hälsade välkommen och berättade kort om Samfundet S:t Eriks verksamhet och den förestående medlemsundersökningen. Musikern Staffan Hellstrand framträdde med en uppskattad musikföreställning om *Mordet vid Nürnbergbryggeriet*. Därefter delades priserna ut till vinnarna i skrivartävlingen för gymnasieelever "Min Stockholmskildring". Mötet avslutades med att Olle Burell presenterade den medlemsenkät som skickas ut till medlemmarna i början av 2023.

Styrelse, revisorer och valberedning

Samfundets styrelse, revision och valberedning har under året haft följande sammansättning.

		Valda till år
Ordförande	fil.dr Monica Andersson	2023
Ledamöter:	journalist Lena Adelsohn Liljeroth	2023
	civ.ek. Folke Dellström, skattmästare	2023
	arkitekt Susanne Ingo, vice ordförande	2023
	byggnadsantikvarie Suzanne Lindhagen	2023
	bebyggelseantikvarie Sebastian Ulvsgård	2024
	jurist Knut Weibull	2024
Suppleanter:	antikvarie Ann-Charlotte Backlund	2023
	landskapsarkitekt Jonas Berglund, klubbmästare	2023
	bebyggelseantikvarie Stina Hagelqvist	2024
	kulturrevisor Sofia Meurk	2024
Adjungerade:	kansliansvarig Lisa Härmark	
	fil.mag. Lotta von Liewen Wistrand	
	stadsantikvarie Fredrik Linder	
	kommunikatör Cecilia Sundström, från september	

Revisorer valda t o m årsmötet 2023:

Ordinarie: auktoriserade revisorn Johanna Hellström
konstvetare Hedvig Schönback

Suppleanter: auktoriserade revisorn Josefine Fors
byggnadsantikvarie Stephan Fickler

Valberedning vald t o m årsmötet 2023:

byggnadsantikvarie Maria Lorentzi, ordförande
konstvetare Cecilia Sagrén
arkeolog och byggnadsantikvarie Lisa Sarban
arkitekt Laila Reppen

Styrelsen har haft 10 protokollförda styrelsemöten; den 25/1, 22/2, 22/3, 4/5 (två möten, varav ett konstituerande), 31/5, 7/9 (två möten, varav ett konstituerande), 26/9, 24/10, 29/11 samt den 19/12. Det första styrelsemötet genomfördes digitalt därefter har hybridmöten varit rådande.

Styrelsens arbetsutskott, som består av samfundets ordförande, vice ordförande, sekreterare och skattmästare, har utfört löpande arbetsuppgifter för samfundets räkning samt berett ärenden inför beslut i styrelsen. Arbetsutskottet sammanträder inför styrelsemötena samt dessemellan vid behov. Arbetsutskottet har haft 10 möten, alla har genomförts digitalt via Zoom.

Styrelsen har under 2022 arbetat vidare med utvärdering av samfundets verksamhet och organisation, en följd av den motion som inkom till årsmötet 2021. Styrelsen har beslutat att göra en medlemsundersökning. Arbetet med den påbörjades 2022 och kommer att genomföras av Kantar Sifo i början av 2023.

Kansli

Under året har Lisa Härmark och Lotta von Liewen Wistrand arbetat på samfundets kansli på Köpmangatan 5 i Gamla stan med medlemsadministration, redovisning, yttranden, arrangemang, kulturhusskyltar, visningar och i år även stadsbyggnadsdebatten "Vilken stad vill du ha?" och heldagsseminariet om "Per O Hallman" samt övriga mångfacetterade föreningsangelägenheter. Kansliet är representerat i arbetsgrupperna för anslag, kulturhusskyltar, Min Stockholmskildring, programgruppen och i årsboksredaktionen. Kansliet har deltagit i årsmöten i föreningar där samfundet är medlem samt berättat om samfundet för föreningar och grupper som besökt kansliet på Köpmangatan.

Kansliet har varit bemannat alla vardagar.

Den 1 september provanställdes Cecilia Sundström som föreningens kommunikator efter att under augusti månad ha varit projektanställd som kommunikator för stadsbyggnadsdebatten. Cecilia erhöll fast anställning i samfundet den 1 februari 2023.

Samfundet S:t Eriks representation och kontakter

Representant i Rådet till skydd för Stockholms skönhet har varit Laila Reppen. Representanter i AB Stadsholmens styrelse har varit Folke Dellström (ordinarie) och Monica Andersson (suppleant). Fredrik von Feilitzen och Marianne Råberg har representerat Samfundet i AB Stadsholmens kulturhusråd. Monica Andersson, Fredrik von Feilitzen och Laila Reppen, ordförande, har representerat Samfundet S:t Erik i AB Stadsholmens kulturhusprisjury.

Samfundet S:t Erik är ständig medlem i Svenska byggnadsvårdsföreningen, Sveriges Hembygdsförbund och Vaxholms Fästnings Musei Vänner. Samfundet har under 2022 vidare varit medlem i paraplyorganisationerna Stockholms Sjögård, Förbundet för Ekoparken, Stockholms Kvinnohistoriska och Svenska Museivänföreningen samt årlig medlem i Svenska Historiska Föreningen och associerad medlem i Europa Nostra Sverige.

Samfundet S:t Erik inhämtar aktuell kunskap genom kontakter med företrädare för utbildning, forskning, museer, föreningar och andra organisationer. Kontakter med ledande stockholmopolitiker är också en viktig del av Samfundet S:t Eriks verksamhet.

Anslag

Under året har 22 ansökningar om anslag inkommit till Samfundet S:t Erik för behandling. Flertalet ansökningar avsåg tryck- och produktionsbidrag till publikationer om Stockholm i skilda genrer. Några av ansökningarna lämnades vidare till de av Samfundet S:t Erik förvaltade stiftelserna för hantering.

Under året har flera av mottagarna av tidigare anslag berättat om sina bok- och forskningsprojekt för samfundets medlemmar i Birgittasalen i Medeltidsmuseet.

Årets anslag från samfundet uppgick till 338 000 kronor, bilaga 1. Ansökningarna har beretts av Susanne Ingo, Sebastian Ulvsgård, Knut Weibull och Lisa Härmark inför beslut i samfundets styrelse. Anslagen fördelades vid ett tillfälle hösten 2022.

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris instiftades 1963, har egna stadgar och delas ut "till den som i samfundets anda utfört berömliga insatser av vetenskaplig, konstnärlig, journalistisk eller kulturminnesvårdande natur" vid Samfundet S:t Eriks årsmöte.

Årets belöningsplakett och pris om 50 000 kronor delades ut vid Samfundet S:t Eriks årsmöte och tilldelades Arkitekt SAR/MSA Per Ahrbom. Motiveringen löd: "för att han i en rad av Stockholms märkesbyggnader utfört renoveringar med respekt för ursprungliga kvaliteter, ofta i kombination med skickligt utförda tillägg som underordnar sig den befintliga byggnaden och som samtidigt har hållbarhet i fokus. I kulturhistoriskt värdefulla byggnader som Stockholms Rådhus, KTH:s bibliotek och Skatteskrapans omvandling till studentbostäder har Per Ahrbom tillsammans med sina medarbetare skapat goda miljöer för dagens och framtidens stockholmare. För Kulturhuset, som han en gång varit med om att rita, och nu varit ansvarig arkitekt för den nyligen avslutade renoveringen har "bara det som behöver ändras" åtgärdats. Per Ahrboms uthålliga gärning visar hur betydelsefull en modig och kompetent arkitekt är för att en byggnads särpräglade arkitektur ska fortleva i förändringen."

Den just överlämnade belöningsplaketten tappades under prisceremonin i Börshuset av pristagaren och trillade ner i en golvspringa i Stora Börssalen och kommer för en mycket lång tid framöver ligga i dess trossbotten. Pristagaren fick en ny belöningsplakett.

Stockholmiapriset

Stockholmiapriset inrättades av Samfundet S:t Erik 2009 tillsammans med Stockholmia – forskning och förlag. Med Stadsarkivets anslutning 2017 utdelas två priser till bästa master- eller magisteruppsats om stockholmsförhållanden, "Stockholmiapriset" och "Stockholmiapriset – När historien möter samtiden". Prissumman är 15 000 kronor för vardera priset. Uppsatserna ska vara godkända under föregående kalenderår.

Under året har juryn för Stockholmiapriset bestått av tf. forskningschef på Stockholmia – forskning och förlag Annika Sandén, stadsarkivarie Lennart Ploom och Samfundet S:t Eriks ordförande Monica Andersson.

Inget av de två Stockholmiapriserna delades ut år 2022.

Min Stockholmskildring – skrivartävling för gymnasielever

Uppsatsävlingen för gymnasister "Min Stockholmskildring" initierades 2013, utlystes skolåret 2014/2015 och priset delades ut första gången på samfundets höstmöte 2015. Syftet med skrivartävlingen är att väcka intresse för Stockholms historia och staden Stockholm genom att skriva. I juryn för Min Stockholmskildring satt under 2022 Susanne Ingo, vice ordförande i Samfundet S:t Erik, Martin Nyblom, pedagogisk verksamhet och redaktör för Stockholmskällan, Tina Rodhe, museichef vid Medeltidsmuseet, Anders Sjöbrandt, författare och doktorand vid historiska institutionen Stockholms universitet och Mats Berglund, fil. dr. historia, sektionschef forskning- och samverkanstöd vid Stockholms universitet.

De vinnande bidragen publiceras på Samfundets hemsida samt på stockholm.kallan.stockholm.se under rubriken "De skriver om Stockholm".

Under 2022 inkom nio bidrag från elever från tre gymnasieskolor med uppsatser om Stockholm. Bland dessa valde juryn ut en 1a pristagare och en hederspristagare.

1a pris om 5 000 kronor tilldelades Nike Örtenholm för novellen *Atlas*, Viktor Rydbergs gymnasium Jarlaplan genom ansvarige läraren Mats Ingemarsson. Motivering: "Det finns en glipa mellan himmel och jord, och där är Atlas. I det område som bär hans namn, bär han himlens tyngd på sina axlar. I Nike Örtenholms vindlande och drömska berättelse vandrar nu Atlas från det område som människorna gett hans namn, genom staden och ser den förändras. Lite knorrande och avundsjuk, lite stolt och fylld av kärlek till människornas värv, precis som det anstår den antika mytologins berättelser. Under Nike Örtenholms penna drar sig landsbygd och obygd undan, och vi får följa samma plats genom förändringen, där lera blir till tegel som blir till fabrik som blir till bostadskvarter. Allt bara pågår medan världen krigar och raserar. Stockholms skönhet består och Atlas biter ihop och står ut, i kärlek till den här staden."

Hederspriset tilldelades Ingrid Stenberg för sin krönika *Från kolera till kunskapsprov på Albanokullen*. Viktor Rydbergs gymnasium Odenplan genom ansvarige läraren Pernilla Löfgren. Motivering: "Ingrid Stenberg blickar: ut över staden, historien och samtiden från Albanokullen, och in i det som en gång var Roslagstulls sjukhus; i en text som är en perfekt väv där blicken och berättelsen går som en skyttel fram och tillbaka mellan det personliga och det allmänna, mellan nutid och dåtid. Allt hör ihop och möts i huset med höga fönster och breda portar på Albano. Ingrid Stenberg tar oss med från kolerans, difterins och tyfusens behov av ett sjukhus avskilt från stadens täta bebyggelse till den grundskola som hon själv gick i, utan att förflytta oss annat än i tiden. Historien må vara fasansfull, fylld av feber och farsoter, men läsningen ger oss ändå bara sköna rysningar av välformulerad och välfångad språklig skärpa!"

Under året har arbetet med en antologi med titeln "Min Stockholmskildring" påbörjats. De prisade bidragen mellan 2019–2022, 13 stycken, kommer att ingå i antologin som ges ut våren 2023.

Fototävling

Under våren utlyste Samfundet S:t Erik tillsammans med tidningen Mitt i en fototävling med temat "Ung i ytterstan". Tävlingen riktade sig till ungdomar mellan 13 och 19 år boende i ytterstaden och pågick mellan den 1 april till den 31 maj. I juryn satt Laila Reppen, Lotta von Liewen Wistrand samt fotograferna Lars Epstein (tidigare DN) och Sacharias Källdén (Mitt i). 1a pris om 5 000 kronor tilldelades Johan Engman, 2a pris om 3 000 kronor tilldelades Liva Hederöth, två 3e priser om 2 000 kronor tilldelades Ella Ekstrand och Hanna Lindström. Därutöver tilldelades sex hederspristagare 1 000 kronor; Nora Louko, Tyra Nyberg, Keve Soares Gustavsson, Yasin Zran, Cornelia Elgh och Draina Kintu.

De 10 prisade fotona presenterades i 2022 års årsbok "Ytterstaden".

Under helgen den 13–14 augusti ställdes de vinnande bidragen ut på fotoutställningen "Planket Stockholm" på Södermalm och den 1 oktober visades de i "Salongen" på Stadsmuseet under museets "Foto i fokus-dag".

Medlemmar

Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 1 816 (2021: 1 779). Antalet årligen betalande medlemmar uppgick till 1 515 (2021: 1 449), varav 286 (2021: 268) familjemedlemmar. Antalet fria medlemmar uppgick till 25 (2021: 42). Antalet ständiga medlemmar uppgick till 272 (2021: 282). Under året har fyra nya ständiga medlemmar tillkommit. Samfundet S:t Erik har fyra hedersledamöter; författaren Per Wästberg, fil. dr och f.d. stadsantikvarie Marianne Råberg, arkitekt SAR/MSA Kerstin Westerlund Bjurström och med.lic. Fredrik von Feilitzen.

Programaktiviteter för medlemmar

Programpunkterna som var inplanerade i januari fick ställas in och skjutas fram på grund av en snabb ökning av coronasmitta i samhället. Från februari kunde programverksamheten återgå till det normala som tiden före pandemin då regeringen och Folkhälsomyndigheterna den 9 februari släppte på restriktionerna. De flesta föreläsningarna genomfördes i samarbete med Medeltidsmuseet i hörsalen Birgittarummet, under rubriken c/o Medeltidsmuseet och ett par föreläsningar hölls i Stadsmuseets hörsal Sevenbomsalen.

Resultatet av programverksamheten under 2022 blev 37 genomförda programaktiviteter, varav 11 föredrag (två via Zoom), 18 vandringar, fem visningar, två båtutflykter och en tvådagars bokrea. Några av vandringarna har erbjudits flera gånger med anledning av det stora intresset från medlemmarna. I genomsnitt lyssnade cirka 60–80 personer på zoom-föredragen och ungefär 50 personer närvarade vid de fysiska föreläsningarna. I vandringarna deltog per tillfälle upp till 30 personer. Båtutflykterna var fullbokade med 180 respektive 60 medlemmar ombord.

Efter inställda januariprogrammen inleddes årets programverksamhet med en rad föredrag.

Den 2/2 höll Lars Epstein föredraget *Epsteins Stockholm* och den 23/2 berättade Niklas Eriksson via zoom om *Stormaktsskärgård. Marin landskapshistoria utmed farlederna mot Stockholm*.

Den 16/3 berättade Björn Hagelin om *Vågmästare – handel och sjöfart i Stockholm från Bohnstedt till Svea*, den 23/3 föreläste Sture Samuelsson om *Stora brobyggare – ingenjörernas triumf*, den 24/3 vandrade Maj Sandin *Från Eldkvarn till Kungsholmens tullhus* och den 31/3 hölls föredraget *Så byggdes husen 1880–2020* av Cecilia Björk och Laila Reppen.

Den 4/4 var det åter vandring *Från Eldkvarn till Kungsholmens tullhus* med Maj Sandin en vandring som upprepades den 21/4. Den 6/4 berättade Agneta Flood om *Medeltida begravningar och kyrkogården vid Storkyrkan i Gamla stan*, den 24/4 var det *Skyltsöndag på Östermalm* en vandring med Suzanne Lindhagen som ciceron och den 27/4 höll Tobias Osvald zoom-föredraget *Stadens gränsplatser*.

Den 1/5 besöktes *Markuskyrkan* av två grupper med Karin Björkquist och Sebastien Corbari som ciceroner. Den 5/5 höll Kristina Berglund och Anders Bodin föredraget *Nationalstadsparken – bevara eller förvanska?*, den 11/5 var det vandring *Uppåt väggarna* med Martin Dyfverman, en vandring som upprepades den 23/5 och den 16/5 genomfördes en fjärde vandring *Från Eldkvarn till Kungsholmens tullhus* med Maj Sandin.

Den 2/6 vandrade vi *Genom stormaktstidens Stockholm i Christinas fotspår* med Michael Karlsson, den 7/6 gick medlemmarna ombord på Delfinbåt IV för att se *Nationalstadsparken från sjösidan* med Henrik Waldenström som guide och den 15/6 *Norra Djurgården* företogs en vandring med Henrik Waldenström; därefter tog programverksamheten sommaruppehåll.

Höstens program öppnades med den 17/8 med en heldagsbåtutflykt med till *Stora Ekholmen med M/S Arona* med makarna Gunnar och Kerstin Haglund som sjökaptan, färdledare och ciceroner. Den 24/8 kunde den från coronaåren uppskjutna vandringen i *Gamla Enskede – i Hallmans spår* med Kjell Forshed genomföras.

Den 8/9 genomfördes en andra vandring i *Gamla Enskede – i Hallmans spår* med Kjell Forshed, den 14/9 guidade Jonas Berglund i *Frisens park på Djurgården*, den 19/9 var det en andra vandring på *Norra Djurgården* med Henrik Waldenström, den 21/9 var det åter vandring *Genom Stormaktstidens Stockholm i Christinas fotspår* med Michel Karlsson som upprepades den 28/9 och den 29/9 besöktes nyrenoverade och återskapade *Biografen Aspen i Aspudden*.

Den 4/10 gjordes en tredje vandring *Uppåt väggarna* med Martin Dyfverman, den 6/10 vandrade medlemmarna *Från Finnboda till Saltsjöqvarn* med Eliane Högberg som ciceron och den

27/10 öppnade några båtboende sina hem, *Södermälärstrands husbåtar*, under ledning av Björn Asplund.

Den 2/11 ledde Ulrika Sax en vandring i *Vällingby – den första ABC-staden*, den 10/11 höll Eva-Karin Gyllenberg ett föredrag om *Svenska Kvinnliga pionjärer*, den 16/11 föreläste Johan Schück om *Herman Friedländer – en svenskjudisk historia* och den 30/11 berättade Göran Holmberg om Knut Bovin och *Ett liv i Floras tjänst*.

Den 8/12 besöktes *Enatorhuset i Kista* med Hasse Larsson som ciceron. Den 12/12–13/12 var det *Bokrea* på kansliet. Ett arrangemang som blev det sista för året.

Programverksamheten planeras och hanteras av kansliet. Programgruppen hade två möten under 2022 och bestod av Jonas Berglund, Lena Adelsohn Liljeroth, Sofia Meurk och Suzanne Lindhagen. Lotta von Liewen Wistrand, kansliet, är sammankallande.

Seminarier, symposier och konferenser med Samfundet S:t Erik som huvud- eller medarrangör

Sedan 2011 har samfundet utvecklat arbetet med seminarieverksamheten och som huvudarrangör genomförs seminarier och symposier om stadsbyggnads- och stadsmiljöfrågor där medlemmar, forskare, praktiker och ideellt engagerade ges en möjlighet att delta. Under 2022 har en stadsbyggnadsdebatt i samband med Valet 2022 och ett seminarium genomförts.

Den 31 augusti hölls inför valet 2022 stadsbyggnadsdebatten *Vilken stad vill du ha?* på Stora scenen i Kungsträdgården. Ca 150 personer, medverkande och inbjudna och allmänhet lyssnade på debatten. Debatten livesändes via facebook och filmades. Under dagen fanns arrangörerna på plats och de politiska partierna hade beretts plats för tält och partiinformation. Debatten på scenen inleddes med ett musik- och dansframträdande av Kulturskolan i Stockholms elever.

Medverkade i debatten gjorde politiker i stadsbyggnadsnämnden: Dennis Wedin (M), Erik Sarfors (C), Björn Ljung (L), Mikael Valier (KD), Jan Valeskog (S), Sara Stenudd (V), Cecilia Obermüller (Mp), Gabriel Kroon (SD) och Madeleine Kaharascho Fridh (Fi). Moderator var journalisten Kerstin Brunberg.

Arbetsgruppen bestod av Monica Andersson, Susanne Ingo, Lena Adelsohn Liljeroth och Laila Reppen samt representanter för medarrangörerna. Valdebatten koordinerades av Lisa Härmark.

Medarrangörer var Svenska byggnadsvårdsföreningen och Naturskyddsföreningen i Stockholm.

Den 12 oktober ägde heldagsseminariet *Per O. Hallman – stadsplanekonstens förnyare* rum i auditoriet på Moderna museet. Drygt 190 personer hade anmält sig till seminariet. Seminariet filmades och lades upp på YouTube.

Medverkade i seminariet gjorde: Anders Bergström, tekn. dr Arkitekturskolan KTH, Monica Andersson fil. dr i statsvetenskap, Stockholms universitet, Laila Reppen, arkitekt SAR/MSA, Stina Hagelqvist, fil.dr i konstvetenskap, Kjell Forshed, arkitekt SAR/MSA, Thorbjörn Andersson, professor SLU, Johannes Tovatt, arkitekt SAR/MSA, Abdellah Abarkan, professor Blekinge Tekniska Högskola, Henrik Nerlund, sekreterare Rådet till skydd för Stockholms skönhet och Ann Legeby, professor, Arkitekturskolan KTH. Seminariet modererades av vice ordförande i Samfundet S:t Erik Susanne Ingo, arkitekt SAR/MSA och Anders Bergström. Den avslutande diskussionen administrerades av Christer Larsson, adjungerad professor, Lunds Tekniska Högskola och Annica Kvint, arkitekturkritiker, Dagens Nyheter och redaktör för tidskriften Arkitektur.

Arbetsgruppen bestod av Monica Andersson, Susanne Ingo, Laila Reppen samt representanter för medarrangörerna. Seminariet koordinerades av Lotta von Liewen Wistrand.

Medarrangörer var ArkDes, ArkDes vänner, Arkitekturskolan vid Kungliga Tekniska Högskolan, Föreningen för Samhällsplanering och Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet. Under hösten 2022 påbörjades arbetet med ett seminarium om Postmodernismen som planeras äga rum i början av 2023. Samarbetspartner är ArkDes och ArkDes Vänner.

Samfundet S:t Eriks Årsbok

Samfundet S:t Eriks årsbok 2022 "Ytterstaden" utkom i november i en upplaga av 2 100 exemplar. Årsboksredaktör var Ann Pålsson, Redaktörspoolen, grafisk formgivare var Elsa Wohlfahrt och bildredaktör var Susanna Målarstedt. Redaktionen har bestått av Monica Andersson, Stina Hagelqvist, Susanne Ingo, Laila Reppen, Sebastian Ulvsgård och Lotta von Liewen Wistrand, kansliet.

30 exemplar av den aktuella årsboken har skänkts till Stadsmuseet i Stockholm, för dem att använda i sitt bokbytarprogram. Årsboken ingår i medlemsavgiften och sänds ut till medlemmarna, ej familjemedlemmar.

Kulturhusskyltar

Skyltgruppen har under året bestått av Suzanne Lindhagen, sammankallande, Ann Katrin Pihl Atmer, Johan Örn fil. dr arkitekturhistoria, Sebastian Ulvsgård, bebyggelseantikvarie och Lotta von Liewen Wistrand, kansliet.

Till skyltverksamheten har ett 30-tal skyltfaddrar varit knutna, vilka ser till skyltarna och inrapporterar skyltarnas kondition och status.

Under året har sex skyltar satts upp:

- Bocanderska husen, Narvavägen 30–32, kvarteret Fanan 26 och 27
- Bofills båge, Södermalm, kvarteret Fatbursbågen 1 (2 st)
- Kvarteret Galjonsbilden, Gröndal, kvarteren Galjonsbilden 22/32
- S:t Eriksområdet, Kungsholmen, kvarteren Tegelugnen 1 och Grubbensringen 19 (2 st)

Samfundet S:t Eriks blå kulturhusskyltar publiceras på Stockholmskällan.se där de presenteras med text och bild samt är inlagda på en sökbar karta. Skylttexterna finns också på samfundets hemsida sorterade på stadsdelar.

Under året har ett samarbete med Stockholms Kvinnohistoriska påbörjats med fokus att uppmärksamma kulturhusskyltar med kvinnohistoria.

Yttranden och skrivelser

Samfundet S:t Erik har under året tagit del av, både på remiss och genom stadsbyggnadskontoret, en mängd stadsplaneärenden. Samfundet S:t Erik har skrivit 33 yttranden, överklagande, öppna brev och skrivelser. Yttrandena har skickats till berörda politiker, tjänstemän och valda delar av media samt till personer på samfundets sändlista. Yttrandena finns tillgängliga på samfundets webbplats och ett urval har publicerats på facebook-sida och LinkedIn.

1. Överklagande av kommunfullmäktiges i Solna stad antagande av detaljplan för Stallmästaregården m.m., KS/2021:218. Överklagande till Mark- och miljödomstolen. Insänt 2022-01-13.
2. Del av Södermalm 2:8 vid Lundagatan, Södermalm. Dnr 2016–14774. Samråd. Insänt 220114.

3. Norra Folkparksvägen, del av Västberga 1:1 Solberga. Dnr 2019-11753. Samråd. Insänt 2022-01-14.
4. Skola på Bromstens IP. Bromsten 8:26. Dnr 2020-15870. Insänt 2022-01-24
5. Del av Hammarbyhöjden 1:1 vid Cikadan. Dnr 2016-00773. Samråd. Insänt 2022-01-13.
6. Program för City – riktlinjer. Dnr 2017-06022. Samråd. Insänt 2022-01-31.
7. Riksby 1:13 m.fl. vid Linta Gårdsväg, Bromma, dnr 2017-16020 (ny stadsdel vid Linta Gårdsväg). Samråd. Insänt 2022-02-07.
8. Del av Grimsta 1:2, Solleftegatan, Råcksta, dnr 2020-06528. Samråd. Insänt 2022-02-14.
9. Sperlingens Backe m.m., Stockholms kommun. Mark- och miljööverdomstolen. Mål nr P 266-21. Slutanförande. Insänt 2022-02-18
10. Tranbodarne 11, f.d. KF-huset. Södermalm. Dnr 2021-15391-575. Överklagande bygglov. Insänt 2022-02-28
11. Kumlet 23, Skeppargatan 48-50, Östermalm. Dnr 2021-06452. Insänt 2022-03-07.
12. Del av Blackeberg 3:1 m.fl., i stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby, S-Dp 2016-15112. Överklagande av antagande av detaljplan. Insänt 2022-03-14.
13. Alviksstrand, Traneberg, Alvik 1:18 m.fl., Bromma. Dnr 2019-07846. Samråd. Insänt 2022-04-07.
14. Konsthallen 15, (Hasselbacken), Djurgården. Dnr 2018-00710. Granskning. Insänt 2022-03-28.
15. Yttrande över Stockholms kommuns/Fastighetskontorets överklagan 2022-01-31 av Mark- och miljödomstolens dom i mål nr P 7186-21. Överklagande i Mål P 266-21, Liljeholmsbadet. Insänt 2022-04-06.
16. Del av Hammarbyhöjden 1:1 m.fl., Sjöstadshöjden, Södra Hammarbyhamnen. Dnr 2016-13579. Samråd. Insänt 2022-04-23.
17. Detaljplan för fastigheten Clas på Hörnet 1, Vasastaden, dnr 2018-12787. Samråd. Insänt 2022-05-03.
18. Skeppsholmsviken 6 m.fl., vid Gröna Lund, Stockholms kommun. Mål nr P 6338-21, slutanförande. Insänt 2022-04-29.
19. Gasverket Östra, Hjorthagen. Dnr 2014-12741. Granskning. Insänt 2022-05-10.
20. Vinsta-Johannelund, Vällingby. Dnr 2019-12309. Programsamråd. Insänt 2022-05-24.
21. Bygg inte över Riddarholmskanalen! Öppet brev. Insänt 2022-05-24.
22. Västra Hagsätra, Hagsätra, Höstsådden 1 m.fl. Dnr 2018-06778. Samråd. Insänt 2022-06-09.
23. Uggleviksreservoaren, Norra Djurgården 1:1. Dnr 2020-02200. Samråd. Insänt 2022-06-14.
24. Silverskopan 3 m.fl. Vasastaden. Dnr 2021-14454. Samråd. Insänt 2022-06-23.
25. Konsthallen 15 m.fl. stadsdelen Djurgården. Dnr 2018-00710. Överklagande. Insänt 2022-07-11.
26. Överklagad detaljplan för Stallmästaregården m.m. i Solna stad. Yttrande över domstolens protokoll över syn 2022-09-06 på fastigheten Solna Haga 2:7. Mål nr P 719-22 (akt bilaga 32). Insänt 2022-09-22.
27. Byälvsvägen. Bagarmossen, Skarpnäck. Dnr 2020-05367. Granskning. Insänd 2022-09-26
28. Norra Högalid, Yxan 4. Södermalm. Dnr 2016-14530 (Borgerskapet). Granskning. Insänt 2022-10-13.
29. Program för Fruängen. Dnr 2019-14311. Samråd. Insänt 2022-10-19.
30. Trängkåren 6 och 7, DN- och SWECO-huset, Marieberg. Dnr 2019-07418. Insänt 2022-11-07.
31. Djurgården 1:38 m.fl., Beckholmen. Dnr 2012-03013. Insänt 2022-11-07.
32. Del av Åkeshov 1:1, 2 m.fl., (intill kv Famnen). Bromma. Dnr 2017-17450. Insänt 2022-11-14.
33. Fatburen 1 m.fl., Söderhallarna. Dnr 2018-05872. Granskning. Insänt 2022-12-09.

Överklaganden

2020 tillerkände Högsta domstolen Samfundet S:t Erik överklaganderätt i detaljplanefrågor.

I överklagandena har samfundet också tagit upp samfundets rätt att överklaga bygglovsärenden.

Utöver skrivelser avseende bygglov, samråd och senare i granskning har Samfundet S:t Erik gått vidare i stadsplaneprocessen i ett antal stadsplaneärenden genom att överklaga Stadens beslut.

Fyra överklaganden är nya 2022. Dessa är Tranbodarne 11, KF-huset som återaktualiserades under 2022, Stallmästaregården och Blackeberg 3:1 (Blackeberg -Södra Ängby) och Konsthallen 15 (Hasselbacken, Södra Djurgården).

Under 2022 avslutades sex överklaganden: Sperlingens Backe (Sturegallerian), Skeppsholmsviken 6 m.fl., (Gröna Lund), flytande bad vid Munkbrohamnen, Riset 11 (Gaveliusgatan), Stallmästaregården (Hagaparken i Solna) och Tranbodarne 11 (KF-huset).

Avseende Marievik 15 ingår samfundets överklagande som bilaga till Svenska byggnadsvårdsföreningen överklagande och finns inte längre med för samfundet att överklaga.

Hedersledamot Fredrik von Feilitzen har bistått i överklaganden och föredragningar avseende Sperlingens Backe och Stallmästaregården.

Nedan överklaganden som har varit aktuella 2022:

1. Sperlingens Backe. Den 2022-02-18 sändes "Slutanförande gällande överklagande av detaljplanen för Sperlingens Backe m.m., Stockholms kommun. Mål nr P 266-21" in till Mark- och miljööverdomstolen.
  - Tidigare insända skrivelser 2020-02-24, 2020-11-16, 2021-01-05, 2021-08-16 samt den 2021-11-09.
  - Samfundet var kallad till förhandling med efterföljande syn den 24 november 2021. Synen blev inställd och genomfördes den 22 mars 2022.
  - I dom 2022-05-09 meddelades att Mark- och miljööverdomstolen avslagit Samfundets överklagande. Ärendet avslutades.
2. Skeppsholmsviken 6 m.fl., vid Gröna Lund. Den 2022-04-29 insändes "Slutanförande gällande överklagande av detaljplan för Skeppsholmsviken 6 m.fl. vid Gröna Lund, Stockholms kommun, mål nr P 6338-21".
  - Tidigare insända skrivelser 2021-11-03, 2020-05-19, 2020-01-22, 2019-10-21, 2018-12-11.
  - I dom 2022-06-30 meddelade Mark- och miljööverdomstolen att mark- och miljödomstolens dom ändras och kommunens beslut att anta detaljplanen fastställs. Ärendet avslutades.
3. Tranbodarne 11. KF-huset. Bygglov. Överklagande insänt 2022-02-28. "Tranbodarne 11, f.d. KF-huset. Södermalm. Dnr 2021-15391-575". Insänt 2022-02-28.
  - Samfundet var kallat till syn 2022-12-06.
  - Tidigare insända skrivelse 2021-01-13 med Dnr 2020-06407-575. Styrelsen har beslutat att inte gå vidare. Ärendet avslutades.
4. Riset 11, Gaveliusgatan 2. Bygglov. Inga skrivelser insända under 2022.
  - Tidigare insända skrivelser 2021-02-01, 2021-03-09 och 2021-06-22.
  - Den 2022-06-14 meddelades Mark- och miljödomstolen dom att "nämnden inte har fog för sitt beslut att ge lov", "att den ansökta nybyggnaden strider mot anpassnings- och varsamhetskraven". Byggherren har beslutat att inte överklaga. Ärendet avslutades.

5. Liljeholmsbadet. Bygglov rivning. Den 2022-04-06 insändes "Yttrande över Stockholms kommuns/Fastighetskontorets överklagan 2022-01-31 av Mark- och miljödomstolens dom i mål nr P 7186-21. Överklagande i Mål P 266-21, Liljeholmsbadet."
  - Tidigare insända skrivelser 2021-04-12, 2021-06-14, 2021-07-19 samt 2021-10-27.
  - Ärendet var pågående vid 2022 års slut.
6. Flytande bad vid Munkbrohamnen, Gamla stan 1:34.
  - Tidigare insänd skrivelse 2021-08-30.
  - I dom 2022-12-01 meddelades Mark- och miljööverdomstolen beslut; den ger inte Staden prövningstillstånd. Ärendet avslutades.
7. Stallmästaregården. Den 2022-01-13 insändes "Överklagande av kommunfullmäktiges i Solna stad antagande av detaljplan för Stallmästaregården m.m., KS/2021:218. Överklagande till Mark- och miljödomstolen. "
  - Tidigare insänd skrivelse 2017-06-29 och 2021-04-16.
  - Samfundet var kallat till och deltog på syn 2022-09-06.
  - Den 2022-10-18 meddelade Mark- och miljödomstolen att den avslår Samfundets överklagande. Ärendet avslutades.
8. Södra Ängby. Del av Blackeberg 3:1 m.fl., i stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Den 2022-03-14 insändes "Överklagande av antagen detaljplan för del av Blackeberg 3:1 m.fl., i stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby, S-Dp 2016-15112-54".
  - Tidigare insänd skrivelse 2019-09-03.
  - Ärendet var pågående vid 2022 års slut.
9. Konsthallen 15. Hasselbacken, Djurgården. 2022-03-28 insändes "Angående granskning av detaljplaneförslag för Konsthallen 15 m.fl., i stadsdelen Djurgården, S-Dp 2018-00710". Den 2022-07-11 insändes "Överklagande av detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. avseende utvidgning av hotell, restaurang och kultur i stadsdelen Djurgården, dnr 2018-00710". Den 2022-07-11 insändes "Överklagande av detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. avseende utvidgning av hotell, restaurang och kultur i stadsdelen Djurgården, dnr 2018-00710".
  - Tidigare insänd skrivelse 2021-05-09.
  - Den 15 december 2022 upphävde Länsstyrelsen detaljplanen.
  - Ärendet var pågående vid 2022 års slut.

Media

I följande urval av tidningsartiklar, tidningsnotiser, nättidningar samt bloggar, poddar och webbsidor har samfundet omnämnts eller varit medverkande i.

- Varje tid måste hitta sitt eget uttryck. Ola Andersson. *DN*. 2022-01-17
- Delseger för dem som vill bevara Liljeholmsbadet. Victor Malmcrona. *Mitt i*. 2022-01-27
- Vem älskar 80-talets arkitektur? Elisabet Andersson. *SvD*. 2022-01-30
- Historiskt landskap hotas av kommersiella intressen. Kristina Berglund och Anders Bodin för Upprop Kulturarv. Artikel. *SvD Kulturdebatt*. 2022-02-07.
- Kvalitet i byggandet och väl gestaltade offentliga rum. Monica Andersson. *Bostadspolitik.se*. 2022-02-24
- Skildra ditt kvarter med kameran. Mimmi Epstein. *Mitt i Söderort*. 2022-04-01
- Per Ahrbom får Samfundet S:t Eriks belöningsplakett 2022. *AOP.se*. Maj 2022
- Tre vänner på Årstabron blev bästa bilden. Mimmi Epstein. *Mitt i*. 2022-06-24

- Läxan för politiker: håll er till byggregler. Mats Wickman. *SvD Kultur*. 2022-08-31
- Oenighet i het valdebatt om stadsutveckling. Teresa Ahola. *Fastighetsnytt*. 2022-09-01
- Farsta förlorar landmärke – nu ska teletornet rivas. Mattias Kamgren. *Mitt i*. 2022-10-21
- De är medlemmar i en av stans hetaste klubbar. Olle Anrell. *Mitt i*. 2022-10-25
- Riksdagens bygge - står utan bygglov. Victor Malmcrona. *Mitt i Stockholm*. 2022-10-28
- Ny chans att bevara Liljeholmsbadet. Victor Malmcrona. *Mitti.se*. 2022-11-14
- Konstnärlighet och kvalitet i stadsplaneringen. Monica Andersson. *Bostadspolitik.se*. 2022-11-17.
- Länsstyrelsen säger nej till Ulvaeus ombyggnad av Hasselbacken. Mia Tottmar. *DN*. 2022-12-20

Informationsblad och e-Nyhetsbrev

Informationsbladet, med kalendarium och övrig medlemsinformation, har utkommit med tre nummer under 2022. Tre digitala nyhetsbrev, med medlemsinformation och allmän information, har skickats ut under året. Därutöver har information om inställda program och kallelse till årsmöte skickats ut i separata utskick. Under året har medlemmarna uppmärksammats på att samfundet övergår till digitala medlemsbrev 2023. Detta på grund av ökade kostnader för porto och papper samt en ökad miljömedvetenhet.

Informationsfolder

Informationsfoldern från 2018 om Samfundet S:t Erik har funnits på kansliet och tillgänglig i Stadsmuseet och Medeltidsmuseets butiker. Informationsfoldern planeras att uppdateras under nästkommande år.

Hemsida och sociala media

Samfundet har under året arbetat med att uppdatera och underhålla webbplatsen. Under hösten 2022 har arbetet med att få klart en ny webbplats intensifierats.

Samfundets närvaro i sociala media ökar stadigt. Både medlemmar och en intresserad allmänhet följer i allt större utsträckning samfundets verksamhet genom dessa forum.

Inläggsinteraktioner genom gilla-markeringar, kommentarer, delningar etc. ökar.

Samfundet har sedan 2013 en facebook sida, [facebook.com/samfundetsterik](https://www.facebook.com/samfundetsterik). Under 2022 har följarna ökat till 1 081 (2021: 937). Antalet följare fortsätter att stiga även efter årsskiftet. Under året har 114 inlägg publicerats. Det inlägg som haft störst räckvidd om 6 131 var inlägget om föreläsningen "Hoten mot Nationalstadsparken" som också fick flest reaktioner och delningar (424). Det inlägg som fick flest gillamarkeringar, 81 stycken var "Ny kulturhusskylt i kvarteret Galjonsbilden i Gröndal".

Samfundet S:t Erik finns också på Instagram sedan 2015, [samfundetsterik](https://www.instagram.com/samfundetsterik), med 911 (2021:669) följare. Antalet följare har fortsatt att stiga efter årsskiftet. Under året har 55 inlägg publicerats. Det som hade störst räckvidd om 1 355 var inlägget om årets årsbok Ytterstaden och det inlägg som hade mest gillamarkeringar, 105 st, var inlägget om var "Ny kulturhusskylt i kvarteret Galjonsbilden i Gröndal".

Sedan augusti 2014 har samfundet ett twitterkonto, [@SamfundetStErik](https://twitter.com/SamfundetStErik), som 2022 har 298 (2021: 300) följare. Inga inlägg har publicerats 2022. Samfundet har valt att inte vara aktiv på Twitter, vilket syns i statistiken för kontot, men föreningen har kvar sitt konto tills vidare.

Samfundet S:t Eriks LinkedIn-konto från 2012 har återaktiverats i ny grundform och kommer att vara en kanal för information till professionen. Det tidigare kontot hade 163 följare. Det nya har 167 följare. En riktig jämförelse kan inte riktigt göras mellan åren i och med bytet av typ av konto.

Bildspel

Bildspelet med bilder från Samfundet S:t Eriks verksamhet och historia och som visas i skyltfönstret på Köpmangatan 5. Den planerade uppdateringen är framskjuten till 2023.

Grafisk profil

Arbetet med den grafiska profilen för Samfundet S:t Erik är ännu pågående. En vektoriserad symbol och uppdaterad logotyp har dock börjat användas.

Samfundet S:t Eriks arkiv

Sedan augusti 2019 finns Samfundet S:t Eriks arkiv i Stadsarkivet i Liljeholmen och upptar där cirka 9,7 hyllmeter. I september 2019 överlämnades föreningens arkiv som gåva till Stadsarkivet. Inget nytt material har tillförts Stadsarkivet under året.

Fonder, donationer och erhållna minnesgåvor

Under 2022 mottog samfundet tacksamt en donation om tre plaketter tillsammans med 10 000 kronor för underhåll av plaketterna från Hembygdsföreningen Gamla stan. De tre plaketterna sitter alla i Gamla stan och är: "Vera Siöcrona" på Sven Vintapparens Gränd 2, "Erik Dahlberg" på Stora Gråmunkegränd 2 samt "Eric Noraeus" - en minnestavla till Storkyrkans 700-årsjubileum som hittas inne i Storkyrkan.

Den 1 juli 2021 mottog samfundet tacksamt en donation från Föreningen Kulturhistoriska Färder. Föreningen hade avvecklat sin verksamhet och donerade därför kvarvarande likvida medel om 37 617 kronor till samfundet. Donationen ingår i samfundets egna kapital och skall enligt donatorns önskemål användas för samfundets syften. Medel ur donationen har, i donatorns anda, under 2022 använts att subventionera två båtutflykter för samfundets medlemmar. Den 7 juni genomfördes en båtresa i "Kungliga Nationalstadsparken från sjösidan" och den 17 augusti la m/s Arona ut från Strandvägen med målet dagsutflykt till Stora Ekholmen.

Samfundet S:t Erik har under 2022 tacksamt mottagit minnesgåvor om 2 200 kronor efter avlidne medlemmen Bengt Ulander.

Utdelningen för 2022 från Johan Unmans fond på 331 927 kronor (292 444) har, liksom tidigare år, använts för årsboken.

Elsa Svenséns Minnesfond, vars avkastning skall användas till "stipendium för främjande av forskning om staden Stockholm och dess kulturhistoria", uppgick vid verksamhetsårets slut till 43 825 kronor (43 404).

Elsa Svenséns Minnesfond, stipendiemedel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 10 853 kronor (9 171). Under året har inga stipendier delats ut.

Den gåva som samfundet erhöll 1992 från fru Signe Wirgin på 5 399 316 kronor, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

I mars 2016 mottog samfundet tacksamt en testamentsgåva om 2 000 000 kronor efter den sedan lång tid tillbaka ständige medlemmen i Samfundet S:t Erik, Ernst Hirsch. Fondens ändamål är att medlen skall "användas för forskning, till priser och stipendier inom Samfundet S:t Eriks verksamhetsområde med tonvikt på kulturhusskyltar och för inköp av värdefull konst med Stockholmsmotiv". Under året har ett tryckbidrag om 30 000 kronor beviljats Thorbjörn Andersson för boken med den preliminära titeln: *Topografier - texter om landskap*.

Stiftelser

Stiftelsen Axel Hirsch fond förvaltas av Samfundet S:t Erik Stiftelsens ändamål är att "främja utbildning och vetenskaplig forskning om staden Stockholm, dess historia, topografi samt kultur- och naturminnesmärken". Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets.

Ur Stiftelsen Axel Hirsch fond har Maria Westerdahl tilldelats ett anslag om 40 000 kronor för bearbetning och komplettering av manus för publicering av studien *Förortens tallar*.

Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmliana förvaltas av Samfundet S:t Erik. Stiftelsens ändamål är att utdela stipendier till forskare "som har för avsikt att såväl bedriva forskning kring Stockholm och dess historia, som att publicera uppnådda resultat i bokform".

Ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmliana har två stipendier beviljats. Lisa Qviberg har tilldelats ett stipendium om 25 000 kronor för tryckning av boken *Senta har gått till en bättre värld*. Simon Ekström m.fl. har tilldelats ett stipendium om 50 000 kronor för tryckning av boken *Se där! En guide till Djurgårdens minneslandskap*.

Samfundet S:t Erik
Styrelsen